

Evaluatie uniek grensoverschrijdend energietransitie infraprogramma >€10 miljard

Hoe zet je een programma neer dat grenzen overschrijdt? Durf groot te denken"

Fennet van de Wetering (Partner Galan Groep)

Het kan wel. Energietransitie. Versnellen. Publiek-private samenwerking. Ondernemende overheid. Met een grenzeloze omvang van meer dan 10 miljard euro, met grensverleggende en grensvervagende samenwerking, en met snelle bestuurlijke en politieke besluitvorming.

De Delta Rhine Corridor (DRC) 2021-2023 laat zien dat het mogelijk is om een visionair idee in slechts 2 jaar tijd om te zetten naar een grensoverschrijdend mega infrastructuur programma in Nederland en Duitsland. Rijksoverheid en Havenbedrijf Rotterdam hebben samen met (inter)nationale industrie, 3 provincies, Gasunie, TenneT en 29 gemeenten de DRC opgepakt met een duidelijk doel voor ogen: vóór concurrentiepositie Noordwest-Europa industrie en 'first mover advantage', vóór klimaat/ verduurzamen industrie, vóór leefklimaat regio's, vóór effectief en efficiënt transport van gevaarlijke duurzame stoffen in plaats

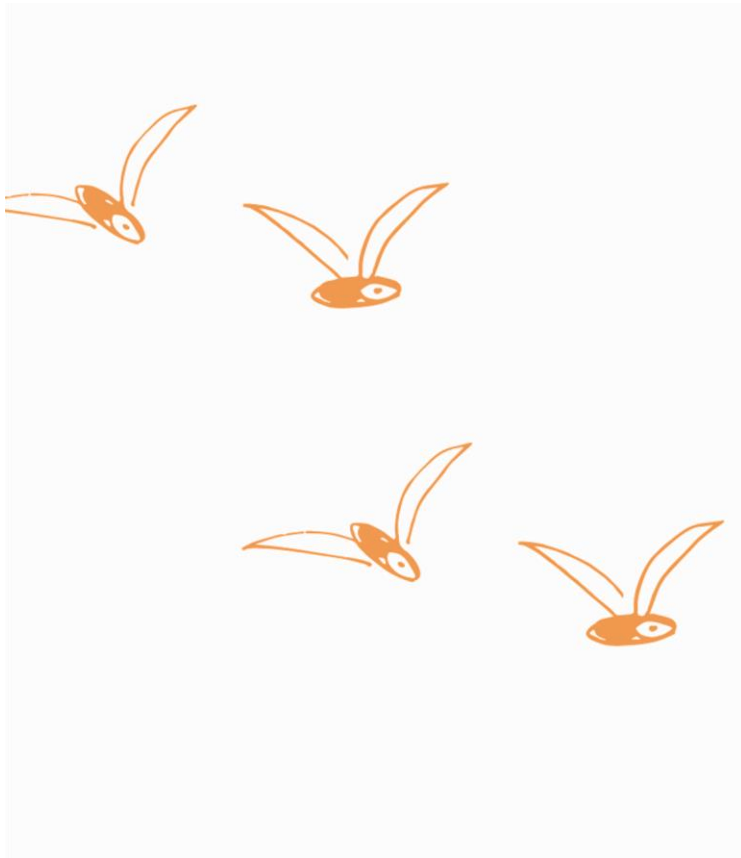
van olie en gas, vóór duurzame haven Rotterdam en vóór leveringszekerheid.

De evaluatie gaat in op 'wat goed ging', 'wat beter kon' en geeft aanbevelingen voor de toekomst vanuit de verschillende perspectieven van de betrokken bestuurders en kwartiermaker. Tijden van transitie zijn andere tijden. Durf groot te denken. Durf op het veld te gaan staan als je de spelregels nog niet kent. Voorkom verzanden in procedures en belangenverstrengelingen. En zet partijen en personen in hun grensverleggende kracht.

Deze opgave vraagt om nieuw leiderschap, en gaat over grenzen stellen, over grenzen verleggen, over grenzen stappen en over grenzen bewaken. Hoe zou jij deze opgave hebben aangepakt?

Inhoud |

Vraag:

Hoe vlieg jij deze energietransitie-opgave aan?

Stappen sessie:

1. Observeren (30 min)

Evaluatie Delta Rhine Corridor 2021-2023

2. Inzicht (10 min)

3. (Moreel) Kompas (10 min)

Huishoudelijk |

Samen aan de slag

- Groepen van 3 personen
- Stel je open voor Design Thinking
- Nodig: post-its + pen + per groep een flip over
- Post-it etiquette

Blablabla
Blablabla
blablabla

- Bla
- Bla

BLA

Ons team

Egbert Alberts
Arcadis

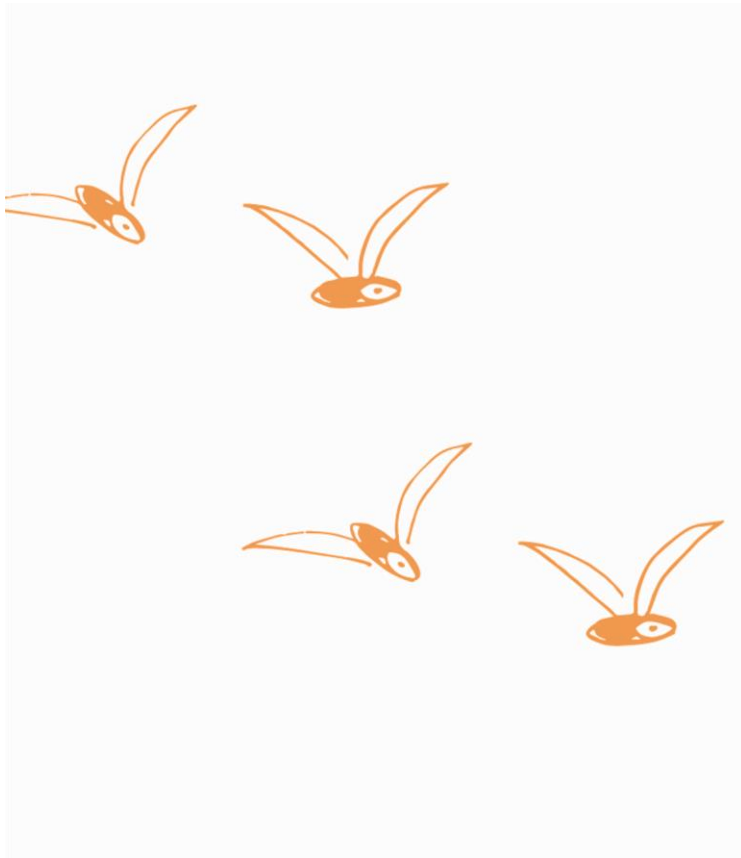

Yasmin Schoof
Galan Groep

Fennet vd Wetering
Galan Groep

Inhoud |

Vraag:

Hoe vlieg jij deze energietransitie-opgave aan?

Stappen sessie:

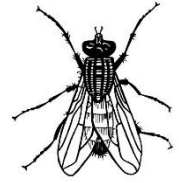
1. Observeren (30 min)

Evaluatie Delta Rhine Corridor 2021-2023

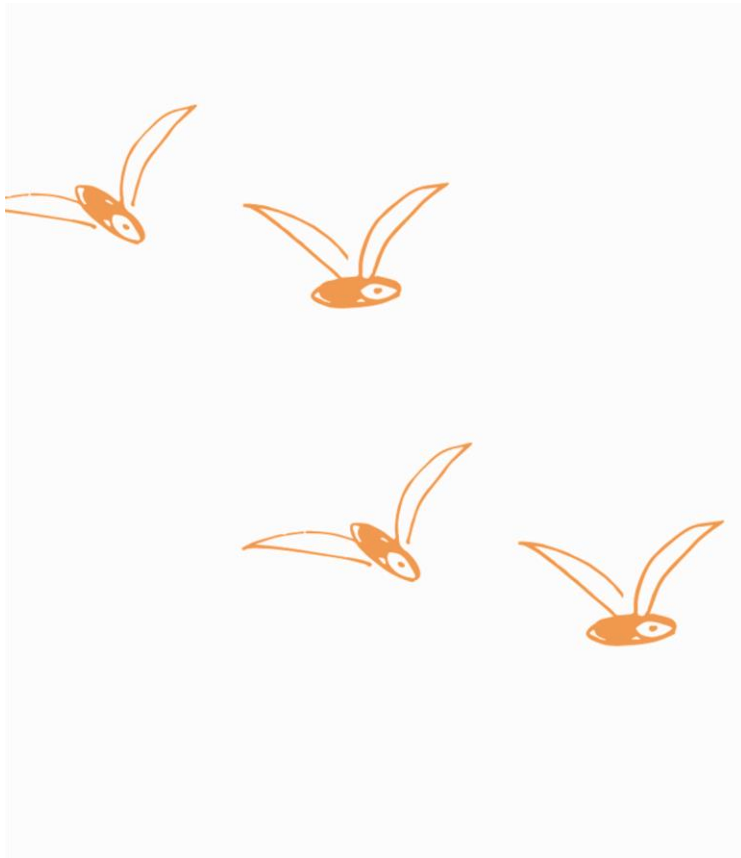
2. Inzicht (10 min)

3. (Moreel) Kompas (10 min)

Observeren

Inhoud |

Vraag:

Hoe vlieg jij deze energietransitie-opgave aan?

Stappen sessie:

1. Observeren (30 min)

Horen, zien, voelen

Evaluatie Delta Rhine Corridor 2021-2023

2. Inzicht (10 min)

3. (Moreel) Kompas (10 min)

Delta Rhine Corridor 2021-2023 & Aanbevelingen voor de toekomst

PgM Open Event 24 september 2024

Fennet van de Wetering PhD

- Kwartiermaker/ RijksPL
DRC 2021-2023
- Partner Galan Groep

-
-
-
-
-

N & CO₂

1

GELEEN (CHEMELOT)

REUVER

EINDHOVEN

TILBURG

BOXTEL

MOERDIJK

RAVENSTEIN

ROTTERDAM

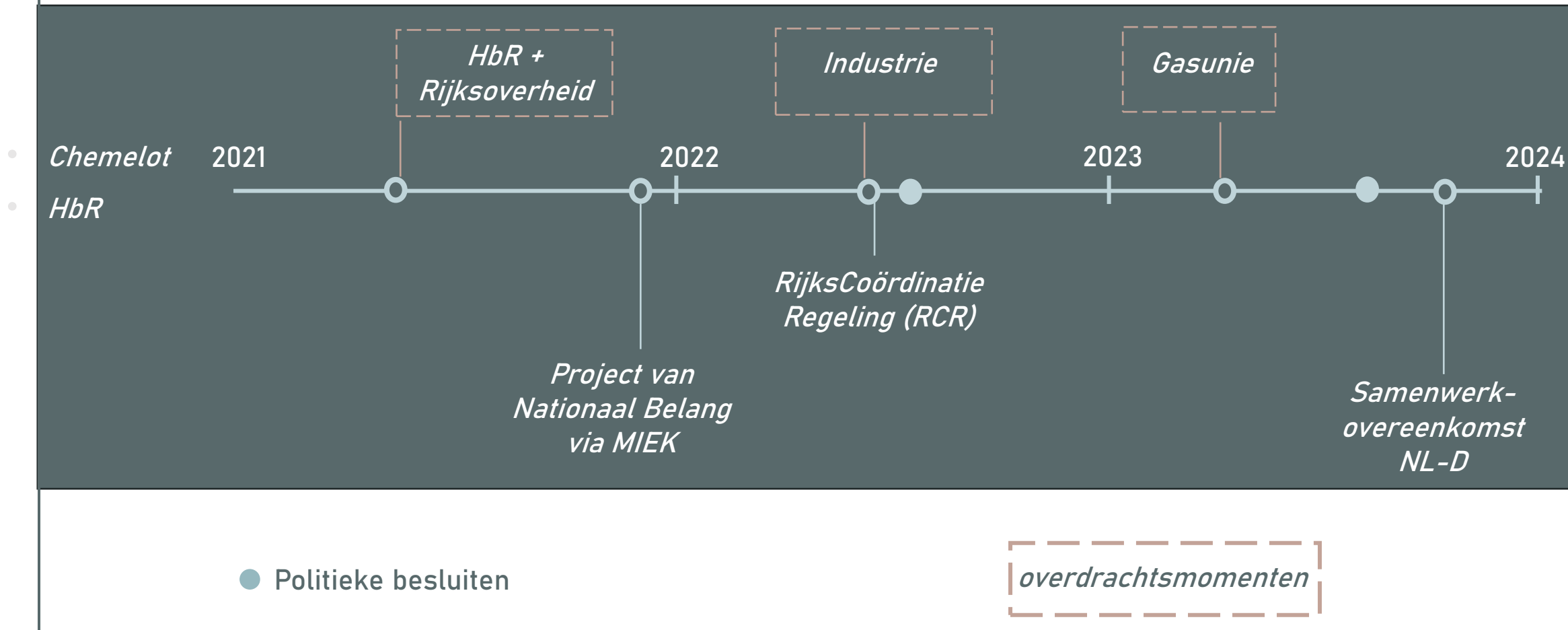
GELSENKIRCHEN

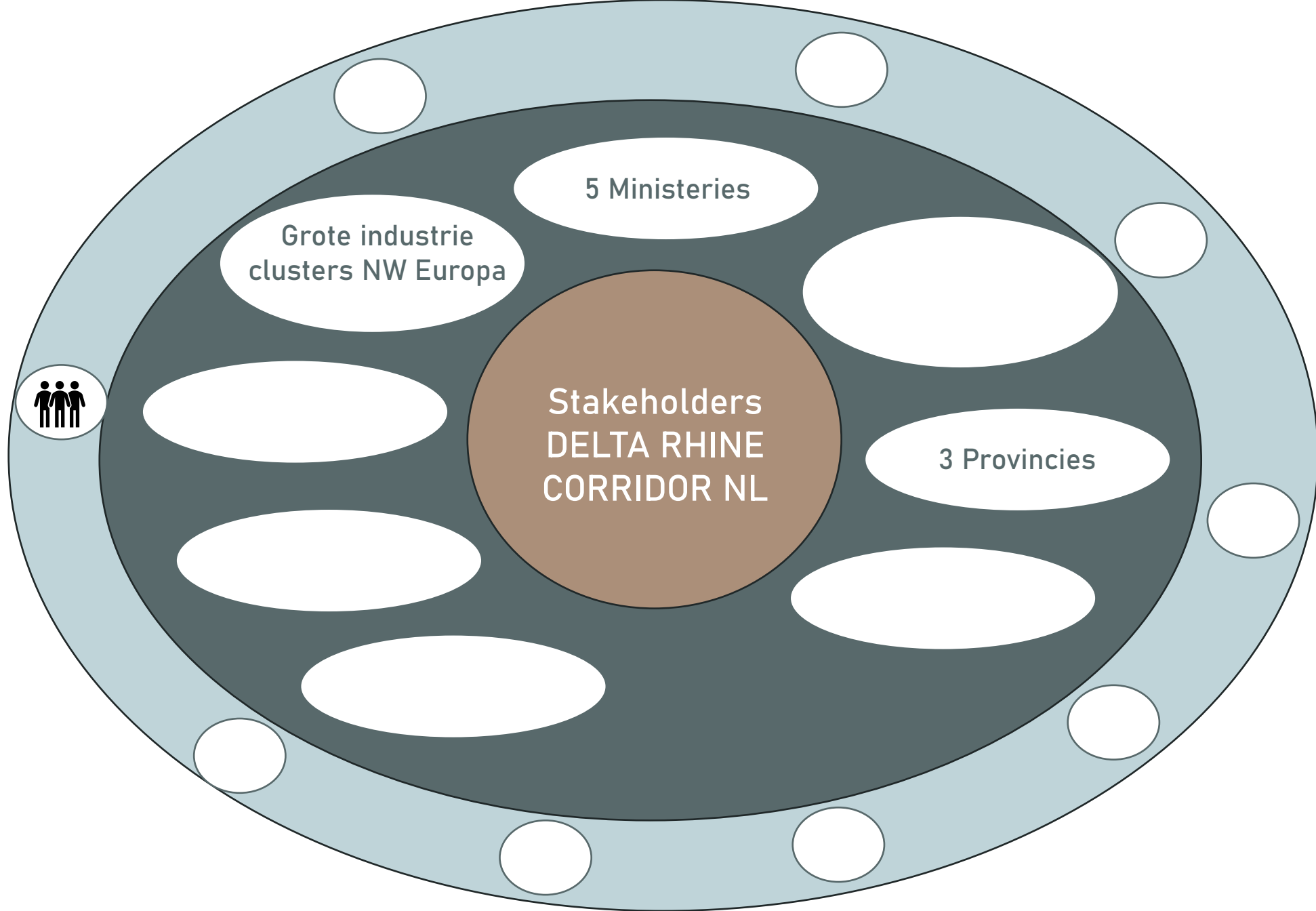
KEULEN / WESSELING

LUDWIGSHAFEN

VENLO

Mijlpalen DRC 2021-2023

Geleerde lessen DRC 2021-2023

Delta Rhine Corridor is één van de grootste infrastructurele projecten van de komende jaren en is een cruciaal voor de energietransitie en duurzame industrie in Nederland, Duitsland en België.

In twee jaar tijd is een visionair idee omgezet in een initiatief

Hoe dan?

1. Geleerde lessen DRC 2021-2023

'DRC is van een belang dat Nederland overstijgt, daar kan niemand het niet mee eens zijn'

1

Bestuurlijke lef

'De overheid liep voor op de industrie; Dit hebben we nog niet eerder meegemaakt'

2

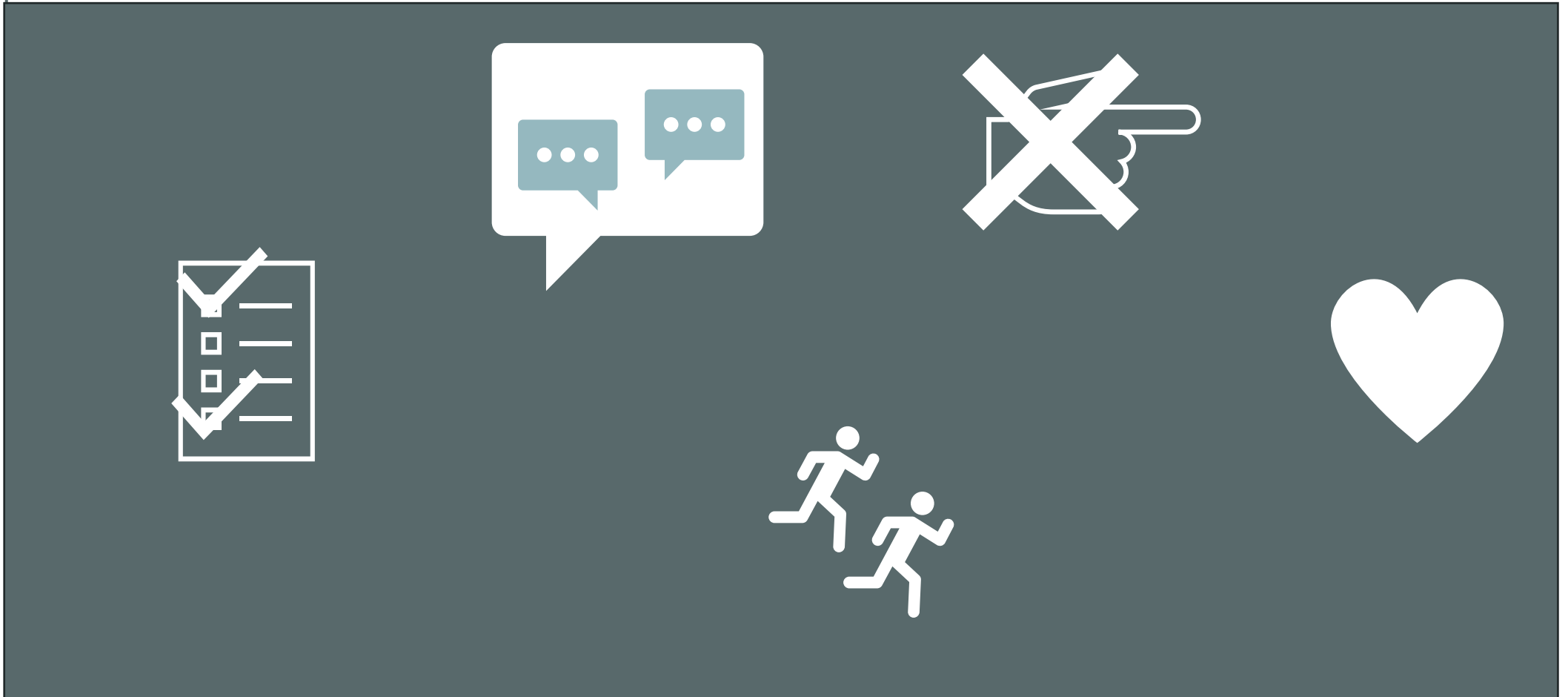
Ondernemende
overheid

'Durf te spelen nog voordat je de regels van het spel kent. Vertrouwen en gelijkwaardigheid zijn nodig'

3

Publiek - Private
Samenwerking

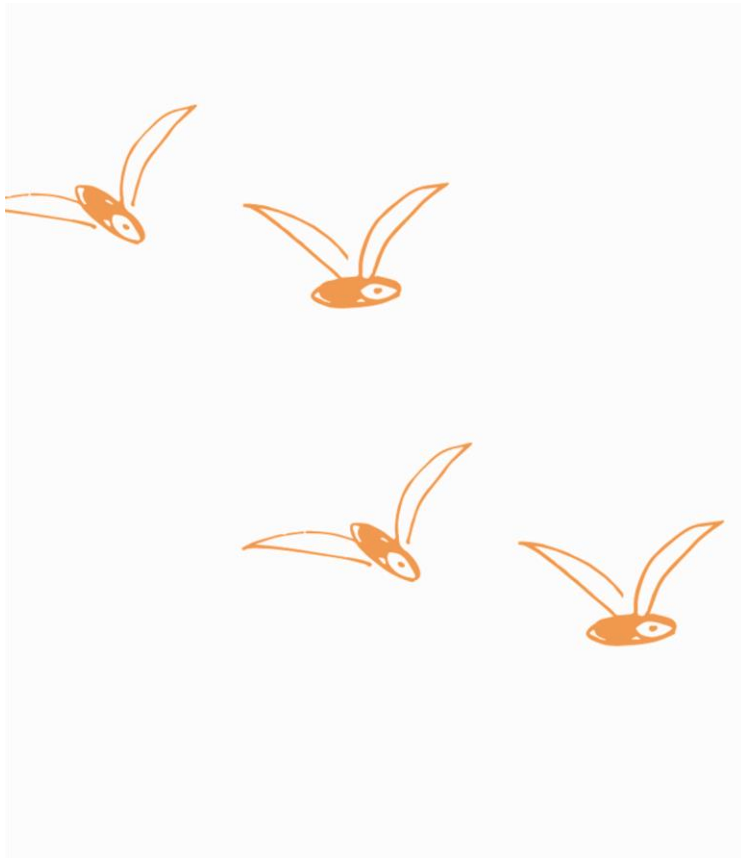
2. Aanbevelingen voor de toekomst

3. Conclusie DRC 2021-2023

**Bestuurlijke lef en Nieuw Leiderschap loont.
Wie volgt?**

Inhoud |

Vraag:

Hoe vlieg jij deze energietransitie-opgave aan?

Stappen sessie:

1. Observeren (30 min)

Horen, zien, voelen

Evaluatie Delta Rhine Corridor 2021-2023

2. Inzicht (10 min)

3. (Moreel) Kompas (10 min)

Observern |

Per groep:

 Eén interviewer

 Eén geïnterviewde

 Observator(s)

Observern |

Per groep:

 Eén interviewer

 Eén geïnterviewde

 Observator(s)

Interviewer:
Welke rol/ kracht zou jij inzetten voor DRC?

Geïnterviewde:
Vanuit [opgave] zou ik voor DRC [rol/kracht] inzetten waardoor...

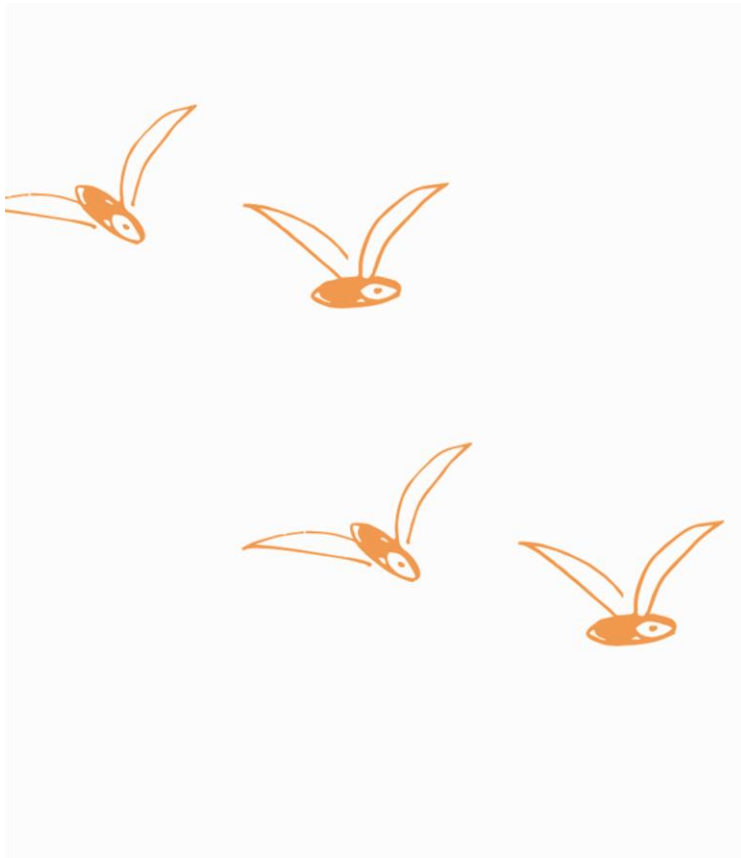
Interviewer:
5 keer 'waarom' vraag stellen

Observator(s):
Inzichten op post-it schrijven

Inhoud |

Vraag:

Hoe vlieg jij deze energietransitie-opgave aan?

Stappen sessie:

1. Observeren (30 min)

Evaluatie Delta Rhine Corridor 2021-2023

2. Inzicht (10 min)

3. (Moreel) Kompas (10 min)

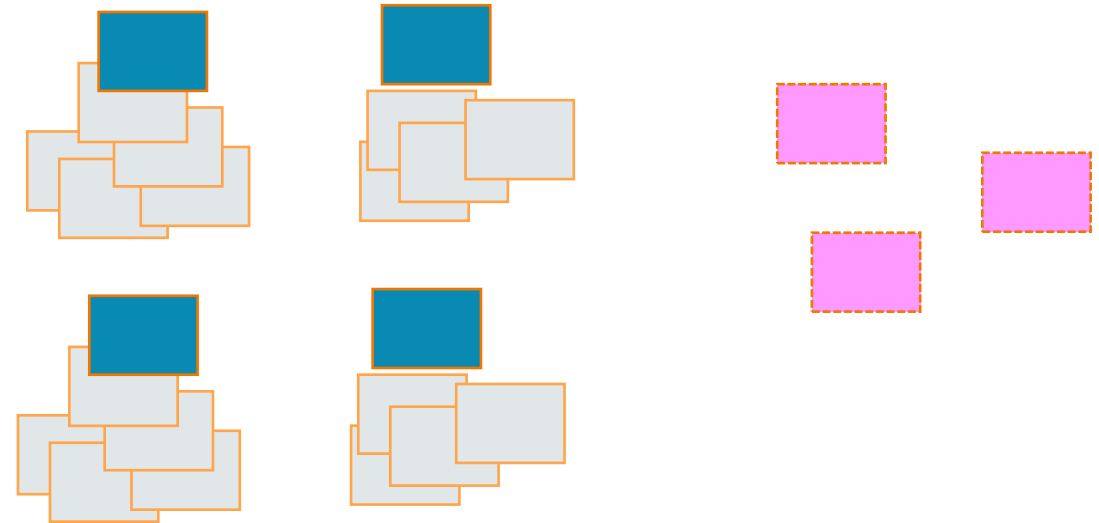
Inzicht |

Per groep:

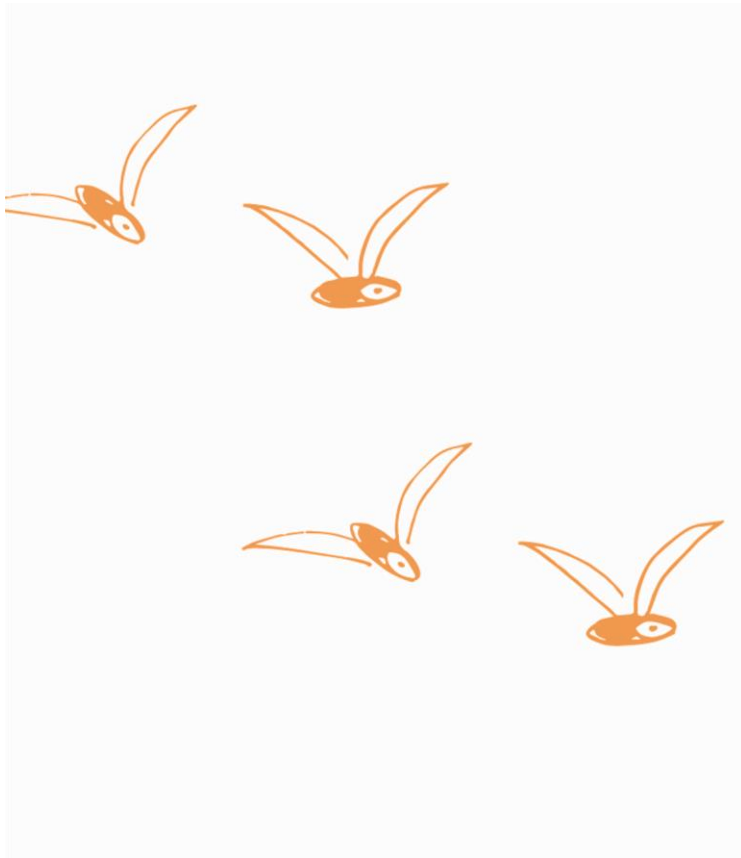
- Bundel jullie observaties
- Formuleer jullie overkoepelende observatie
- Formuleer jullie inzicht

Observaties

Inzicht

Inhoud |

Vraag:

Hoe vlieg jij deze energietransitie-opgave aan?

Stappen sessie:

1. Observeren (30 min)
Evaluatie Delta Rhine Corridor 2021-2023
2. Inzicht (10 min)
3. **(Moreel) Kompas (10 min)**

Kamerbrief DRC d.d. 27 juni 2024 |

Aanleg Delta Rhine Corridor loopt minstens vier jaar vertraging op

NVDE: snelle realisatie Delta Rhine Corridor cruciaal voor groene groei

Deltalinqs: “2032 voor Delta Rhine Corridor echt te laat”

Provincie niet blij met vertraging enorm ondergronds leidingenproject

De aanleg van de Delta Rhine Corridor loopt minstens vier jaar vertraging op. Het grote, ondergrondse stelsel van buizen, leidingen en kabels moet dwars door Nederland gaan lopen voor het transport van onder andere waterstof en ammoniak, maar de plannen voor de aanleg zijn “helaas niet realistisch” gebleken, zo maakte demissionair minister Rob Jetten (Klimaat en Energie) vorige maand bekend. De provincies Limburg en Zuid-Holland zijn zeer teleurgesteld.

Onvrede over uitstel Delta Rhine Corridor; ‘zeer zorgelijk’

Delta Rhine Corridor gaat samen door met ruimtelijke procedure, maar geen gelijktijdige aanleg meer

(Moreel) kompas |

Per groep:

- Check observaties uit Evaluatie DRC
- Wat zijn jullie inzichten/ krachten?
- Welke koers adviseren/ varen jullie als team als jullie aan het stuur in handen hebben?

DANK !

